

---

Uloga religije i vjerskih zajednica u društvu stalna je i izazovna tema društvenih znanosti pa neće biti teško razumjeti potrebu kontinuirane znanstvene analize pa, čak, i društvenu potrebu objavljivanja znanstvenih rezultata. Ova je potreba, osim toga, posebno podcrtana činjenicom velikih društvenih promjena posljednjih desetak godina unutar kojih je i religija bila suočena s neslućenim mogućnostima, ali i neslućenim, ponekad i dramatičnim izazovima.

Autori čije radove objavljujemo u ovom zborniku sudjelovali su na znanstvenom skupu koji je u Splitu održan od 24. do 26. travnja 1997. godine, u organizaciji Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar – Centar Split. Tema rasprave bila je *Konfesionalne zajednice u Hrvatskoj u procesima integracije hrvatskog društva*, a što predstavlja istraživačku temu u okviru programa trajne znanstvenoistraživačke djelatnosti Instituta pod nazivom *Socijalna struktura i socijalna integracija*.

Tema konfesionalnih zajednica i integracije označava, čini se, samo jednu teorijsko-metodologijsku mogućnost istraživanja kompleksne uloge religije i vjerskih zajednica u društvu. Tome, ipak, nije tako. Pokazuje to već niz ovdje objavljenih autora koji su različitošću pristupa i sadržaja pridonijeli istraživačkoj plodnosti. Osim toga, većina je priloga i sama za sebe zaokupljena poteškoćama definiranja isključivih kriterija religijskih funkcija. Upravo objavljeni prvi rezultati dva socioreligijska istraživanja (a koji su samo dijelom referirani u nekim radovima zbornika) dodatno govore o tome da znanosti o religiji moraju u Hrvatskoj napraviti iskorak k promišljanju različitosti uloge religije u društvu. Vjerujemo da je ovaj zbornik skroman, ali važan prilog tome te da će predstavljati neizbježan putokaz daljnjim istraživanjima.

Prilozi stranih autora posebno su dobrodošli, ne samo stoga što je riječ o eminentnim imenima svjetske sociologije religije. Oni ocrtavaju neophodan komparativan kontekst i pružaju niz informacija o tome kako su, us-

prkos različitosti povijesnih i aktualnih obrazaca religijske i društvene situacije, na djelu često slični izazovi i slični procesi. Ovi prilozi, stoga, predstavljaju i svojevrsan izazov jasnijoj integraciji Hrvatske u svjetska komparativna istraživanja.

Urednici